

Kol bent kiek šiltesni orai lepina, jaunimas veržiasi kuo daugiau laiko praleisti su bendraamžiais lauke. Tad natūralu, kad šiuo laikotarpiu tėvams ypač dažnai kyla klausimas, kelintą valandą vakare vaikas turėtų grįžti į namus ir kaip pasiekti kompromisą, kad šio susitarimo būtų laikomasi?

Vaiko teisių gynėjai primena, kad konkretų laiką, kada paauglys turėtų grįžti namo, įvardinti – tėvų atsakomybė. „Žinoma, kiekvienoje šeimoje galioja skirtingos taisyklės, todėl svarbiausia – atviras dialogas. Svarbu, kad tėvai su savo vaikais išdiskutuotų, ieškotų kompromisų ir kartu nustatytų abiem priimtinas taisykles“, – pataria vaiko teisių gynėja Irena Gaigalienė.

Kompromisų paieškos padės išvengti konfliktų

Tėvams ar globėjams vaiko teisių gynėjai pataria susitarti, kad paauglys informuos, kur ir su kuo leidžia laiką, kas kiek laiko parašys žinutę ar paskambins, o jei matys, kad vėluoja grįžti, praneš iš anksto. Tai ugdo atsakomybę ir padeda išvengti nereikalingo nerimo tiek tėvams, tiek ir vaikams.

Taip pat, vaiko teisių gynėja I. Gaigalienė tėvams pataria atsakingai įvertinti vaiko amžių ir brandą. Jaunesniems vaikams laikas, kada grįžti namo, įprastai būna ankstesnis. Arba, jei vaikas nori ilgiau pavakaruoti, galima ieškoti kompromiso. Pavyzdžiui, jei yra galimybė, tėvai gali pakviesti vaiką su draugais į svečius, kad laikas būtų leidžiamas su suaugusiųjų priežiūra.

Žinoma, paaugliams gali būti leidžiama grįžti kiek vėliau. Tačiau vaiko teisių gynėja primena, kad labai svarbu, jog tėvai elgtųsi išmintingai ir užtikrintų jaunuolio saugumą. O kadangi kiekvienos šeimos situacija yra individuali, I. Gaigalienė pataria nepamiršti atsižvelgti į šiuos aspektus:

- vaiko amžių ir brandą,
- paros laiką,
- metų laiką,
- ar šeima turi uždara kiemą,
- su kuo vaikas leis laiką.

Nors galutinį sprendimą, iki kelintos valandos leisti vaikui būti su draugais, priima tėvai, tačiau vaiko teisių gynėjai pataria nuolat kalbėtis su jaunuoliu, kodėl tokį sprendimą

priėmėte bei kas pakeistų jūsų nuomonę. Pavyzdžiui, jeigu jaunuolis dažnai vėluoja, nesilaiko susitarimų, galite sakyti, kad pakeistumėte nuomonę ir leistumėte namo grįžti šiek tiek vėliau, jeigu jis savo poelgiais įrodytų, kad išmoko priimti atsakingus ir saugius sprendimus.

Ne bausti, o mokyti atsakomybės

Natūralu, kad vaikui ar paaugliui ne visada pasiseka laikytis susitarimų. Tokiu atveju, kai jaunuolis pavėlavo namo grįžti sutartu laiku, vaiko teisių gynėjai pirmiausia siūlo ne bausti, o aiškiai jaunuoliui įvardinti savo jausmus. Pavyzdžiui: „Aš nerimavau, kai tu negrįžai sutartu laiku namo“.

Pašnekovė rekomenduoja iš anksto su paaugliu sutarti, kokios pasekmės laukia jam laiku negrįžus namo. Tačiau primena, kad tėvų tikslas – ne bausti, o mokyti vaiką atsakomybės. Tad viena iš galių pasekmių, sulaužius pažadą laiku grįžti namo, gali būti sutrumpintas sekančio pasibuvimo su draugais laikas. Tai moko atsakomybės, o ne kelia baimę.

Tiesa, taip pat labai svarbu išsiaiškinti vėlavimo priežastis. Kartais tai gali būti paprasta laiko kontrolės klaida, o kartais – draugų įtaka. Skirdami laiko išgirsti vaiką, stiprinte pasitikėjimą ir tarpusavio ryšį bei mažinate konfliktų riziką. Žinoma, susikalbėti su paaugliais, ypač sudėtingomis temomis, gali būti nelengva, emocijos gali imti viršų. Kad pavyktų išvengti neigiamos reakcijos, o pokalbis būtų produktyvus, reikėtų vengti spontaniškų, emocionalių diskusijų, kurios kartais perauga į moralizavimą.

Kilus klausimams, kviečiame žiūrėti [Vaiko teisių TV](#) arba konsultuotis su vaiko teisių gynėjais skambinant nemokamu tel. 0 800 10 800, taip pat galima rašyti žinutę interneto svetainėje vaikoteises.lrv.lt esančiame pokalbių laukelyje. Pranešti apie vaiko teisių pažeidimą galima artimiausiame vaiko teisių apsaugos skyriuje, užpildant formą Tarnybos interneto svetainėje arba skambinant Skubiosios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112.

